

2.10.2012

HAZARDOUS MATERIALS COMMISSION 40. KOKOUS CETESSA SLOVENIASSA 27.9. – 29.9.2012

Osallistajat

Osanottajat 17:sta maasta olivat Ben Janssen pj Hollanti, Monica Rhodiner Ruotsi, Ove, Brunnström Ruotsi, , Bojan Hrepevnik Slovenia, Milan Dubravac Slovenia, Eddy Goossens Belgia, , Dick Arentsen Alankomaat, Hans Mucska Itävalta, Georgaklis Lampros Kreikka, , Anette Espersen Tanska, Zdislaw Salamonowicz Puola, Mario Starcevic Kroatia, Eszter Szilágyi Unkari, Zoltan Meszaros Unkari, Kirsch Ernie Luxemburg, Rick Edinger USA, Abrantas Jose Portugali, Jiri Matejka Tsekki, Roman Sykora Itävalta, Erik Bleken Norja, Bill Atkinson Englanti sihteeri, Ilpo Tolonen Suomi.

Sveitsin, Slovakia, Ranskan, Espanjan, ja Bulgarian edustajat olivat esittäneet pahoittelunsa poissaolosta. (Poissa olivat mm. Gene Carlson USA, Ledigo Jose Luis Espanja, Dominique Bonjour Ranska, Basset Blesa Miguel Espanja, Schreurs Herman Alankomaat ja Lubica Batova Slovakia, Jurgen Langenberg Saksa)

Torstai 27.9.2012

Avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat sekä USAn uuden edustajan Rick Edingerin tervetulleiksi kokoukseen.

Esittäytyminen

Osanottajat esittäytyivät vanhan tavan mukaisesti koska mukana oli uusi edustaja.

Esityslista

Puheenjohtaja esitti asialistan, joka hyväksyttiin ilman muutoksia

Edellisen, Saksan Weezen kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja esitti edellisen kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta

Chairman's report

Puheenjohtaja kertoi CTIF:n presidentin valinnasta. Uusi presidentti valittiin viime viikolla Bratislavassa ja hän on Tore Eriksson. Tore on toiminut jo jonkin aikaa yhtenä varapresidenttinä CTIF:ssä. Janssen ilmoitti jäävänsä eläkkeelle ensi vuonna ja hän osallistuu vielä kevään kokoukseen. Uuden kemikaalikomission puheenjohtajan valinta on edessä ensi vuonna.

Vuoden 2013 kevään ja syksyn 2013 kokoukset

Pj kertoi Espanjan olevan kevään kokouksen isäntänä. Luxemburgin edustaja Kirch ilmoitti mahdollisuudesta olla isäntänä syksyllä. Myös Kreikan edustaja selvittää syksyn isännöintimahdollisuutta Vuoden 2014 kokouspaikat ovat vielä avoinna.

Kansallisia raportteja

Tsekin edustaja kertoi suunnitelmista Prahan metroon liittyen mikäli terrori-isku suuntautuisi sinne. Ongelmina olisivat mm. matkustajien dekontaminaatio. Tsekissä on 5 liikkuvaa hazmat teamiä, joissa on mm. laboratoriot.

Metanoli on aiheuttanut isoja ongelmia Tsekissä. Syyskuun alussa kuoli yksi mies metanolin juontiin. Lisää kuolemantapauksia on ollut Itäisessä Tsekissä. Hän kertoi myös metanolin vaarallisuudesta ja näytti rajoja kuinka paljon metanolia voi olla turvallisesti sadassa grammassa etanolia. Hän kertoi etanolia käytettävän vasta-aineena metanolimyrkytyksissä. Etanolitaso pidetään potilailla n 1 promillen tasossa useiden tuntien ajan. Parasta etanolia on hänen mukaansa puhdas vodka. Kuolematapausten tutkinnan aikana alkoholijuomien myynti ravintoloissa ja kaupoissa on kielletty. Syyskuun aikana otettu 1 050 näytettä pulloista. Metanolia on löytynyt 88 näytteestä. Metanolia on ollut näissä näytteissä enemmän kuin 15 grammaa sadassa grammassa. 25 syyskuuta mennessä on kuolleita ollut 25, 30 potilasta sairaalahoidossa. Taloudelliset vaikutukset myyntitulojen vähennyksinä ovat: myyjillä päivittäin 600000 € ja valtiolla 1 000 000 € verotuloina päivittäin. Myyntikielto kumottaneen lähipäivinä. Vaikutuksia pullojen merkintöihin ja alkuperätiedot pulloihin, vanhat pullokatopaikalle??? Poliisi on jo selvittänyt metanolin toimittajia. Tutkinta jatkuu ja metanolia on takavarikoitu tonnikaupalla.

USA edustaja kertoi internetiin tehdystä koulutusohjelmasta putkistovuotoihin. Tim Butters on ollut tekemässä ko. ohjelmaa. Kemikaaliputkistolinjojen turvallisuuteen ollaan panostamassa voimakkaasti: palavat nesteet ja maakaasu. Uusi opas on tulossa putkistoturvallisuuteen. Kemikaaliputkistoja ei olla merkitty kunnolla, joten palokunnalla ja poliisilla ei ole välttämättä tietoa niiden olemassa olosta onnettomuustilanteessa. Rautatiekemikaalivaunujen seurantaan ollaan kehittämässä satelliittiin perustuvaa seurantajärjestelmää. Muutenkin on tutkittu ammoniakki- ja kloorivaunujen mahdollista käyttöä terroristarkoituksiin. Usan kansallinen kemikaalikomissio on panostanut kentän palokuntien kouluttamiseen. NFPAhan tehdään uutta ohjetta hazmat teamille; kuinka kemikaalitehtävä hoidetaan alusta loppuun. Ohjeen valmistuminen vienee 3 vuotta. Ollee Tokevan kaltainen. Puheenjohtaja toivoi USAn edustajan hienon esityksen jälkeen kirjallista yhteenvetoa sihteerille. Esitys oli niin laaja – sihteerille ei pysynyt perässä.

Tanska kertoi ongelmista rahoittaa kokousmatkat, nyt rahoitus on toistaiseksi kunnossa. Hän kertoi palosta jossa paloi puupellettejä. Paloa oli ollut hankala sammuttaa.

Slovanian edustaja kertoi lyhyesti kuumailmapallopalosta, jossa kuoli 6 ihmistä. Korissa oli ollut kaikkiaan 32 ihmistä. Onnettomuus tapahtui elokuussa. Onnettomuuden syynä oli propaanin kiihdyttämä tulipalo, joka aiheutti ihmisten menehtymisen sekä myös henkilökörin tuhoutumisen,

Unkarin edustaja kertoi olevansa nyt ydinvoimaloiden kanssa tekemisissä. Hän jaospäällikkönä (Section for Nuclear Accident Prevention). Hänen toimistonsa ottaa mm. vastaan dataa voimaloilta ja laskevat/analysoivat säteilytasoa mahdollisessa onnettomuudessa sekä auttavat kenttää päätöksenteossa. Hän näytti myös kartalla voimaloiden sijainnit ja mahdolliset vaara-alueet. Heillä on saman tyyppisiä säteilyn mittaus- ja analysointiasemia kuin mm. Suomessa ja muualla euroopassa. Heillä on sopimus Itävallan ja Croatian kanssa yhteistyöstä. Jokainen kansalainen voi käydä katsomassa Unkarin säteilytasoa reaaliaikaisesti netissä. Jokaisessa maakunnassa on liikkuva laboratorio, joka voi mitata säteilyä ja ottaa näytteitä sekä mitata niiden säteilyä. Ilmasta lentokoneilla otettavia näytteitä ei vielä ole suunniteltu otettavan tällä hetkellä. Unkarin edustajan esitys oli hyvin laaja

Luxemburgin edustaja kertoi maansa olevan pieni ja onneksi vakavia vahinkoja ei ole tapahtunut. Vapaaehtoispalokuntaan ja toimintaan kohdistuva kiinnostus on vähentynyt. Vakinainen palokunta on vain pääkaupungissa ja lentokentällä. Hän kertoi myös ongelmista pelastustoimen ja väestönsuojelun yhteistoiminnassa.

Portugalin edustaja kertoi esityksessään mistä heidän pelastustoimen järjestämiskustannukset muodostuvat. Hän sai esimerkkitapauksessa kustannuksiksi 60 M€, josta kunnat maksavat osan ja osan valtio.

Ruotsin edustaja kertoi, että he voivat esittää hazmat koordinaattoreiden työstä saatuja kokemuksia enemmän seuraavassa kokouksessa. He ovat tutkineet nyt asetyleenisylintereitä kuten englantia, voidaanko sylintereiden seuranta räjähtämisen varalta yksinkertaistaa. Viime perjantaina syttyi Halmstadin satamassa lannoitepalo, joka saatiin sammumaan vasta tänä maanantaina. Varasto oli niemen kärjessä ja mm merivartiosto yritti sammuttaa/pestä keltaista savupilveä. Tapauksesta nähtiin palokunnan kuvaamaa filmiä jo kokouksessa. Heillä on lisätietoa asiasta ensi kokouksessa.

Itävallan edustaja kertoi uusista valmisteilla olevista ohjeista liittyen orgaanisiin nesteisiin Hän kertoi vanhan talon remontista alakerrassa. He olivat leikanneet eräästä koneesta putken poikki ja putkesta oli vuotanut nestettä joka oli höyrystynyt. Koko talo jouduttiin evakuoimaan. Laite oli ollut vanha jäähdytyslaite vuodelta 1911. Jäähdytysnesteinä oli käytetty silloin rikkidioksidia. Laite oli ollut kaikki nämä vuodet kellarissa. Hän kertoi myös itsemurhista, joita tehdään kemikaaliseoksilla joihin ohjeistus löytyy internetistä. USAn edustaja kommentoi tämän ”villityksen” olevan jo hyvin yleistä heillä – jopa 2 – 3 tapausta viikottain. Ko tapauksissa vaarassa ovat paikalle ensimmäisinä menevät viranomaiset; palokunta, ambulanssi ja poliisi. Aihe on ollut aiemmissa kokouksissa esillä.

Belgian edustaja kertoi, että he käynnistävät uudelleen alipäälylystön koulutuksen vaarallisissa aineissa. Koulutus on pienryhmäkoulutusta. Koulutusmanuaali on valmiina. Hän toivoi myös kemikaalipäälylystön koulutusta ja kysyi monellako maalla on sellaista. Kerroin Suomen paloalan vakinaisen henkilöstön koulutusjärjestelmästä, jossa jokaisella tasolla annetaan kansainvälisesti verrattuna hyvä koulutus; pelastajilla toimia kemikaaliyksikön jäsenenä, esimiehillä toimiminen kemikaaliyksikön johtajana ja päälylytyllä toimia kemikaalijoukkueen johtajana. Ruotsin ja Englannin edustajat kertoivat myös omista koulutusmenetelmistään.

Englannin edustaja piti esityksen kaasupulloista paloissa. Hän lupasi lähettää esityksen osoitteen kokousedustajille, koska esitys on liian laaja ladattavaksi CTIF:n sivuille. Aiemmin asetyleenipullot oli eristettävä 24 tunniksi ja 200 m säteellä. Heillä oli kuitenkin kuollut paloiesimies (O. Wixey), joka oli käsitellyt 24 tuntia jäähdytyksessä ollutta pulloa kun se räjähti.

Uusien tutkimusten mukaan pelkkä mekaaninen isku ilman paloa ei aiheuta asetyleenin hajoamista. (Mistä ko epäily on tullut – historiasta löytyy esimerkki vuodelta 1912 jolloin asetyleenipullot olivat pudonneet laivassa ja räjähtäneet. Säiliöissä oli ollut mahdollisesti paineellista kaasua).

Paloissa jäähdytys onnistuu vain jos sisällön paine ei ole ehtinyt nousta 40 baariin, joka on paine josta ei ole paluuta – säiliö tulee räjähtämään jäähdytyksestä huolimatta.

Jos säiliö on jäähdytettävissä niin 15 minuutin jäähdytys olisi riittävä.

Palossa ollutta pulloa tulisi kuitenkin jäähdyttää 1 tunti, sitten tarkkailla 1 tunti ilman jäähdytystä jne. Säiliötä ei saa liikuttaa.

Englannin edustaja jatkoi tauon jälkeen kertomalla kuinka pelastustoimi, poliisi ja sairaankuljetus olivat varautuneet olympiakisoihin. He varautuivat erityisesti CBRNE tilanteisiin ja hän esitteli myös millä varusteilla ja välineillä. Päivittäin pidettiin viranomaisten kesken yhteistyöpalaverit. Mitään vakavampaa ei tapahtunut kisojen aikana.

Puolan edustaja kertoi että kokousten välillä ei ole ollut erityisiä kemikaalionnettomuuksia. Valmistele seuraavaan kokoukseen esityksen Puolan kemikaalitoiminnasta. Hän kertoi Puolan perehtyvän asetyleenipullojen paloihin Englannin viime kokouksessa esittämien havaintojen perusteella.

Suomen tilanne. Kerroin uudistuneen pelastuslain vaikutuksista Kymmen alueella mm. ulkoisten pelastussuunnitelmien laatimisesta kemikaaliratapihoille joita on meillä on kolme; Haminassa, Mussalossa ja Kouvolassa. Kouvola ratapiha on ongelmallinen koska se on asutuksen keskellä, Kerroin myös harjoitteluvaatimuksista ratapihoilla.

Alankomaiden edustaja kertoi ettei kokousten välillä (4 kk) ole ollut mainittavia onnettomuuksia. Heillä on selvityksen alla se mikä on pelastustoimen tehtävä kemikaalionnettomuudessa ja mikä on yksityisen tahon/toiminnanharjoittajan vastuu vahingossa. Vastauksia em. kysymyksiin saadaan vuoden lopulla tai heti vuoden 2013 alussa.

Rotterdam alueella olevalla yrityksellä Odfjellillä tapahtui vuoto viime vuonna 2011 – 200 t butaania vuoti 3 viikossa. Alue oli aiemmin Vopak hallussa mutta EUn kilpailusääntöjen mukaan heidän piti myydä toiminta pois. Vopak aikaan turvallisuuskulttuuri oli hyvää. Yritystä on tutkittu 2012 keväällä – mitään dataa kontrollitoimista ei ole ollut ja turvallisuuskulttuuri on ollut puutteellista. Kaikki tankit (yli 250) määrättiin tyhjennettäväksi kesällä 2012 kunnes asiat ovat kunnossa. Alueella oli palokunnan yksikkö kuuden viikon ajan Operaatio maksoi paljon yritykselle ja se menetti myös paljon asiakkaita. Tapauksesta ei jaettu komission jäsenille materiaalia koska tapauksen tutkinta on edelleen kesken.

Perjantai 28.9.2012

Komissio vieraili aamupäivällä läheisellä ydinvoimalalla, joka on Kroatian ja Slovakian yhteinen. Alueella on tiukat turvatoimet mutta meille oli järjestetty kattava esittely. Voimalan palokunnalla oli hyvin uutta vedensiirtoon sopivaa kalustoa, ehkä Japanin voimalaonnettomuudet olivat vaikuttaneet kalustohankintoihin. Palokunnalla oli myös tuliterä Bronto (40 m) jossa oli tehokas vesitykki sekä tykin vieressä normaali kamera sekä lämpökamera.

Kokous jakautui iltapäivällä kolmeen työryhmään: Operations, Legislation ja CBRNE. Toimin Operations työryhmän puheenjohtajana.

Lauantai 29.9.2012

CTIF:n uusi presidentti Tore Eriksson vieraili kokouksessa. Hän kertoi, että CTIF:n tulee valita uusi varapresidentti - jopa kaksi. Valinta tehdään keväällä 2013. Hän toivoi jäsenmailta hyviä ehdotuksia ehdokkaiksi. Hän toivoi myös yhteisiä operatiivisia ohjeita vapaaehtoisille ja vakinaisille palokunnille koska työ on samanlaista. Hän myös esitteli mahdollisuuden perustaa komissio operatiiviselle palokuntatyölle, koska sillä saralla on edessä vielä paljon tekemistä.

Työryhmien raportit

Operations; esittelin työryhmämme raportin joka on liitteenä. Jose Abrantes piti esittelyn jälkeen esityksen safety distances. Se herätti keskustelua ja Janssen pyysi Josea jakamaan esityksen komission jäsenille. Eddy Goossens esitti Turvakorttimallin sähköautoille, jonka pelastustoimi on heillä tehnyt yhdessä autoteollisuuden kanssa.

Legislation; työryhmän puheenjohtajana toimi Bill Atkinson englannista. Atkinson esitteli työryhmän työn. Heillä oli esityksenä palaviin kaasujen merkinnän muuttaminen; lisäksi olisi flammable tekstin ja pullon kuvan lisääminen. Esityksessä oli myös vastaava ehdotus myrkyllisten kaasujen osalta; toxic gas ja pullon kuva. Asia herätti vilkkaan keskustelun. Entinen puheenjohtaja Dieter Nuessler, joka oli vieraana kokouksessa kertoi ao. muutosten olevan hyvin vaikeita ja aikaa vieviä vaikka asia onkin tärkeä. Bill lupasi Janssenin esityksestä lähettää ehdotus kaikille komission jäsenille. Jäsenten toivotaan ottavan yhteyttä esitykseen liittyen maansa liikenneministeriön kuljetuksista vastaavaan henkilöön.

CBRNE: Puheenjohtaja Rick Edinger esitteli työryhmän työtä. Dick oli esiteltyt ilmanäytekeraus menetelmää joka on toimiva. Tynnyri/astia kerää näytteet mutta ei analysoi. Dick lupasi asiasta lisää tietoa seuraavaan kokoukseen. He olivat keskustelleet myös CBRNE ohjekirjasta joka on edelleen valmisteilla (**Guideline for first response to a cbrne incident** haulla löytynee googlettamalla Naton ohje).

. Heillä ei ollut parempaa tietoa ohjeen nykytilanteesta. Esillä oli myös paloissa muodostuvat savukaasut ja –höyryt. USAssa palot ovat vaarallisempia kuin koskaan aikaisemmin. Materiaalit ovat ajan myötä muuttuneet ja paloissa vapautuu entistä enemmän vaarallisia yhdisteitä. Raportti lähetetään pöytäkirjan liitteenä.

Dieter Nuessler kertoi HazMat-Glossaryn nykytilanteesta. Mukana oli hänen kollegansa, joka on ollut varsinaisessa vastuussa sanakirjan teosta. Sanakirjan toimintaa esiteltiin kokouksessa. Salasanaa voi pyytää netin kautta. Minun user on ilpo ja salasana ilpo-2012.

Kreikan edustaja kertoi tehneensä tiedusteluja mahdollisen kemikaalikomission kokouksen järjestämiseksi Kreikassa. Valitettavasti hänellä ei ollut vielä myönteistä kerrottavaa.

Ruotsi ja 900 sekunnin videot. Granitevillen kloorionnettomuudesta (2005) on tekeillä Ruotsin toimesta 900 sekuntia video. Onnettomuudessa juna törmäsi pysähtyneeseen junaan. Kloorisäiliö repesi ja 20 minuutissa vuoti 55 tonnia klooria ympäristöön. 5400 ihmistä evakuoitiin, 500 ihmistä loukkaantui ja 9 kuoli. Vahingon jälkeen junien nopeutta vähennettiin taajamien kohdalla 40 km tunnissa ja junien kuljettajien varustukseen tuli suodatinnaamarit. Ruotsin edustaja kertoi tapauksen sankarin olevan paikallinen palopäällikkö joka on suoraan kertonut mitä tapahtui ja on vaikuttanut olemassa oleviin määräyksiin. Ko. video valmistuu lokakuussa. Aikaisempia 900 sekunnin filmejä löytyy osoitteen www.msb.se kautta. Mm vuonna 2004 Espanjan ammoniumnitraatti rekan palo ja räjähdys. Ko. 900 sekunnin filmit ovat maksullisia.

Ruotsin edustaja lupasi lähettää kyselyn kuinka johtamista tuetaan eri maissa

Tokeva

Esittelin Tokevan nykytilanteen koko komissiolle.

Seuraava kokous pidetään keväällä Espanjan Ibizalla keväällä 2013. Ajankohta tarkentuu myöhemmin.

Omaa pohdiskelua kokouksen annista. Tsekin metanoliuongelma herätti mielenkiintoa samoin Rotterdamin satamassa viime vuonna tapahtunut butaanivuoto. Erikoisesti Rotterdamin sataman butaanivuodon seurauksena tapahtunut 250 säiliön käyttökielto tänä kesänä. Paljon esillä ollut asetyleenipullojen räjähdysvaara paloissa on ollut tutkinnan kohteena englannissa ja uutta kiinnostavaa tietoa on tullut esille; isku ei missään olosuhteissa aiheuta asetyleenin hajoamista pullossa – aina tarvitaan myös tulipalon lämpöä. Tokeva-ohjeiden kääntämistä englannin kielelle toivottiin niiden valmistuttua. Puheenjohtaja oli lähettänyt asiaa koskevan kirjeen sisäasiainministeriöllemme viime kuussa. Puheenjohtaja Ben Janssenin eläkeilmoitus yllätti minut. Hän jää eläkkeelle 1.2.2013 omalla kustannuksellaan noin vuotta ennen varsinaista eläkeikää. Hän toimii puheenjohtajana vielä kevään kokouksessa mutta toivoi jo, että puheenjohtajaehdokkaista ilmaantuisi piakkoin.

Ilpo Tolonen

Liitteet

Työryhmien raportit 3 kpl